

Маршуба В.П.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ ГРАФІЧНИХ ОБ'ЄКТІВ НА ПРИКЛАДІ ТИПОГРАФСЬКИХ ШРИФТІВ

Щоб правильно підійти до питання конструювання типографського шрифту, слід знати деякі нюанси, які необхідно враховувати у своїй роботі, зокрема при створенні шрифтів.

Тобто при створенні шрифтів спостерігаються явища, які прийнято називати оптичними ілюзіями. Це поняття пов'язане з тим, що букви, які мають загострені форми, здаються візуально нижче інших букв. Наприклад, буква А здається менш високою, ніж буква Н. Це відбувається тому, що літера А в даному прикладі має гостру вершину і стосується верхньої лінії рядка лише в одній точці. Щоб візуально вирівняти таку букву по росту з іншими буквами, потрібно трохи винести її гостру частина її за лінію рядка. Круглі літери, наприклад буква О, також будуть здаватися нижче, ніж прямі літери. Щоб такі літери візуально вирівняти за прямими, їх доводиться кілька збільшувати по росту, випускаючи трохи за межі верхньої та нижньої ліній рядка.

У шрифті головне - графічне зображення кожного знака, тобто чергування штрихів в буквах. Для правильного сприйняття тексту важливо, щоб шрифт набору не заважав, не загострював на себе уваги, оскільки процес зчитування інформації з друкованого тексту у людини відбувається на несвідомому рівні, шляхом звірення груп знаків і цілих слів з якимсь еталонним зображенням, існуючим як би в підсвідомості. При побудові алфавіту необхідно дотримуватися в буквах певне чергування широких (основних) і тонких (сполучних) штрихів. Протягом багатьох століть склалося таке чергування штрихів в буквах, яке зараз сприймається як невід'ємна ритмічна закономірність у графіку шрифту.

Саме про адаптацію ми сьогодні і поговоримо. Візьмемо найпростіший варіант - прямий великої шрифт (не буду загострювати увагу на назві шрифту в наведених нижче прикладах).

Як же все-таки протікає процес проектування набірної шрифту? Якщо мова йде про розробку новітніх знаків на основі існуючих. То в цьому випадку спочатку слід проаналізувати існуючий прототип. Необхідно постаратися зрозуміти логіку дій дизайнера, причини, з яких він намалював саме такий знак. Потрібно відчувати його стилістику, ритм, пропорції, принципи вирішення деталей, тобто, як би поринути в нього. Потім слід проаналізувати розмірні дані шрифту. Проміряти висоту прямих прописних і малих знаків, величину внесених елементів у знаках, товщину основних (вертикальних) штрихів у прямих прописних і малих знаках та інших їм подібних, товщину сполучних (горизонтальних) штрихів у прямих прописних і малих знаках і подібних їм, товщину основних і сполучних штрихів в круглих прописних і малих знаках, величину свисание округлих і загострених елементів у великих і малих знаках, розміри зарубок, ступінь контрастності, насиченість, а також все інше, що тільки вдасться проміряти. Далі необхідно проаналізувати отримані дані, оскільки проміри одного параметра за різними знакам в одному і тому ж шрифті можуть мати різні значення. Так що доведеться вирішувати, що це - свідомі відхилення, помилки розробника латиниці або що-небудь інше, і потім вирішити, на які саме дані спиратися в подальшій роботі.